Nordland FYLKESKOMMUNE

Sortland kommune
Postboks 117
8401 SORTLAND

| Deres ref.: | Deres dato: | Vår ref.: | Vår dato: |
|---|---|---|---|
| 23/11308 24/3751 | 05.02.2024 | 24/2482-3<br>24/18563 | 06.03.2024 |

# Fylkeskommunens uttalelse - søknad om dispensasjon for utdyping av farled i Sortlandsundet - Sortland kommune

Nordland fylkeskommune har mottatt ovennevnte søknad fra Sortland kommune i brev datert 5.2.2024 til uttalelse.

Kystverket søker om dispensasjon for planlagte tiltak for utdyping av farled i Sortlandssundet. Søknaden ses i sammenheng med søknad om etablering av sjøbunnsdeponi i forbindelse med de planlagte utdypingstiltakene, som fylkeskommunen fikk til uttalelse på slutten av 2023. Fylkeskommunen ga der uttalelse i brev 10.1.2024, det vises til denne. Fylkeskommunen har også mottatt et brev datert 7.2.2024 fra Kystverket med tilleggsopplysninger i saken.

Omsøkte utdypingsområder ligger innenfor areal som i kystsoneplan for Sortland, vedtatt 22.6.2023, er avsatt til bruk og vern av sjø og vassdrag med tilhørende strandsone. Jf. tilhørende planbestemmelse § 4.2 bokstav c) kan det foretas fremtidige utbygginger (moloer, kaier, havner utdyping av farled ets.) etter avklaring gjennom reguleringsplan.

Kystverket søker derfor om dispensasjon jf. plan- og bygningsloven (pbl) § 19-2 fra reguleringsplankravet for nevnte utdypinger, som innebærer mudring av om lag 24.000 m³ rene løsmasser fra grunnene Lysrevet og Skanken i Sortlandsundet.

Med bakgrunn i lov om kulturminner, naturmangfoldloven, vannforskriften, vegloven og plan- og bygningsloven, herunder fylkesplanen og rikspolitiske retningslinjer, gir Nordland fylkeskommune følgende uttalelse.

**Merknader**
Regional politikk slik det kommer frem i fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer tilsier at dispensasjon ikke skal gis. Imidlertid kan det være forhold som åpner opp for dispensasjon. Dette forutsetter at det er gitt informasjon om slike forhold og at kommunen har gjort en vurdering av disse, og at vurderingen er synliggjort i oversendelsen av saken.

Kystverkets vurderer selv at vilkårene i pbl § 19-2 er oppfylt. Søknaden begrunnes blant annet med at tiltaket vil forbedre sikkerheten ved at risiko for grunnstøting reduseres, at tiltaket inngår i Nasjonal transportplan, og at relevante hensyn allerede er ivaretatt.


| Adresse: | Besøksadresse: | Telefon: | Samfunnsutvikling |
|---|---|---|---|
| Postmottak<br>Fylkeshuset<br>8048 Bodø | Prinsensgate 100<br>Org.nr.:<br>964 982 953 | E-post:<br>post@nfk.no | **Plan og analyse**<br>Lill-Anita Horn<br>Tlf.: 75650575 |

Kommunen har etter hva fylkeskommunen kan se ikke vurdert søknaden mot pbl § 19-2, men ber om uttalelse til søknaden før kommunens videre behandling.

Fylkeskommunen har følgende merknader knyttet til regionale interesser:

Kulturminner
Tiltaket omfatter sjøbunn, og det vises derfor til egen marinarkeologisk uttalelse fra Norges arktiske universitetsmuseum. Nordland fylkeskommune forutsetter at deres uttalelse legges til grunn. Det vises også til egen uttalelse fra Sametinget.

Vannforvaltning
Fylkeskommunen ser at Kystverket har gjort en vurdering av konsekvenser av vannmiljø i denne saken. Det vises til at tiltaket vil medføre at vannforekomstens økologiske tilstand vil bli noe påvirket, og at dens kjemiske tilstand vil ha ingen eller liten påvirkning av tiltaket.

Nordland fylkeskommune savner imidlertid en tydeligere beskrivelse av de vurderingene som ligger til grunn for selve saken. Fylkeskommune mener at søknaden bør inneholde en tydeligere sammenheng mellom konsekvenser for miljøtilstanden i vannforekomsten, opplysninger om avbøtende tiltak og andre vurderingene. Dette er opplysninger som bedre vil gjøre Sortland kommune i stand til å gjøre en tilstrekkelig vurdering av vannforskriften og tilhørende krav om konsekvensutredning jf. plan- og bygningsloven.

Naturmangfold
Nordland fylkeskommune viser til rapport vedlagt i søknaden; *«Strekning Stamsund – Harstad (Raftsundet): ROV- og sedimentundersøkelser i deponi, Sortlandssundet».* Denne beskriver et verdifullt naturmangfold og trekker blant annet fram to observasjoner av lusuer/vanlig uer i nordlig del av område 1, som utgjør et økologisk funksjonsområde for arten. Vanlig uer er en sterkt truet art, og begge uerartene er ansvarsarter. Rapporten viser til at føre-var-prinsippet jf. naturmangfoldloven (nml) § 9 bør benyttes.

I saken er det vist til vedlegg 2 i tidligere innsendt mudringssøknad til Statsforvalteren, der Kystverket har gjort vurderinger av tiltaket mot prinsippene i nml §§ 8-12, herunder føre-var-prinsippet. Kystverket konkluderer med at områdene ikke er økologiske funksjonsområder for uerartene, da vanlig uer lever dypere, og lusuer er mobil. Det kommer etter hva fylkeskommunen kan se ikke tydelig fram av oversendelsen hvorfor konklusjonen avviker fra de faglige vurderingene.

*Dispensasjon*
Plan- og bygningsloven er klar på at vilkårene for å gi dispensasjon er strenge. Det skal ikke være en kurant sak å fravike plan ved dispensasjon.

For at kommunen skal kunne gi dispensasjon, må begge følgende vilkår i pbl § 19-2 andre ledd, være oppfylt:

- Hensynene bak bestemmelsene det dispenseres fra, lovens formålsbestemmelse eller vesentlige regionale eller nasjonale interesser, kan ikke bli vesentlig tilsidesatt.
- I tillegg må fordelene ved å gi dispensasjon være klart større enn ulempene.

Fylkeskommunen har i tidligere uttalelse angående sjødeponi for mudringsmasser påpekt det uheldige ved dispensasjon fra en nylig vedtatt kystsoneplan ved starten av dens virketid. Kystverket har gjort rede for at manglende intern samordning var årsak til at tiltakene ikke ble spilt inn i planprosessen. Kystverket vurderer at tiltakenes omfang og påvirkning ikke nødvendigvis utløser behov for regulering.

I følge pbl § 19-2 første ledd kan det settes vilkår for et eventuelt dispensasjonsvedtak. Vilkår som kan bidra til å minimere uheldige virkninger av en dispensasjon vil være særskilt relevante å vurdere. Fylkeskommunen ber om at kommunen gjør de nødvendige vurderingene av tiltaket opp mot naturmangfoldloven § 9 og vannforskriften § 12 i sin videre behandling av søknaden.

Oppsummering
Nordland fylkeskommune anerkjenner at utdyping av farleden er en viktig samfunnsinteresse. Samtidig utgjør dispensasjon fra plankrav et unntak som stiller strenge krav til dokumentasjon.
Dersom kommunen finner at vilkårene i pbl § 19-2 for å kunne gi dispensasjon er oppfylt, vil ikke fylkeskommunen fraråde at det gis dispensasjon.

Nordland fylkeskommune ber om å få tilsendt vedtaket når det foreligger.

Med vennlig hilsen

Silje Charlotta Wästlund
faggruppeleder plan og analyse

*Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur*

Kontaktinformasjon

| **Tema** | **Navn** | **E-post** |
|---|---|---|
| Kulturminner | Stine Grøvdal Melsæther | stigro@nfk.no |
| Vannforvaltning og naturmangfold | Linnea Maria Lona Richter | linric@nfk.no |
| Plan og øvrig | Lill-Anita Horn | lilhor@nfk.no |

**Kopi til**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Norges arktiske universitetsmuseum | Postboks 6050 Langnes | 9037 | TROMSØ |
| Sametinget | Ávjovárgeaidnu 50 | 9730 | KARASJOK |
| Statsforvalteren I Nordland | Postboks 1405 | 8002 | Bodø |